

politihund derefter som magtmiddel, skal det umiddelbart forinden tydeligt tilkendegives, at hunden nu vil blive anvendt.

Endvidere angives særlige regler om gennemførelse af rydninger, om anvendelse af politihund under kommando samt om indberetning.

Der henvises nærmere til betænkningens side 71-87.

6.2. Politikommissionens overvejelser

6.2.1. Politikommissionen har overvejet behovet for at fastsætte særlige lovregler om politiets magtanvendelse.

Som det fremgår ovenfor under pkt. 6.1., findes der ikke i dag lovregler, der tager særligt sigte på at regulere politiets magtanvendelse. Det kan således give anledning til tvivl, på hvilket retligt grundlag politiets magtanvendelse i konkrete situationer skal vurderes.

Det er Politikommissionens opfattelse, at det gældende retlige grundlag – uanset dets uklarhed – i det store og hele hidtil har udgjort en almindeligt accepteret ramme for politiets magtanvendelse. Det er dog i den forbindelse af væsentlig betydning, at politiets adgang til at anvende magt er nærmere reguleret i administrative forskrifter, herunder forskrifter om anvendelse af skydevåben, stav og hund.

I lyset af, at politiet som udgangspunkt har monopol på magtanvendelse, og den forholdsvis hyppige anvendelse heraf, må man imidlertid overveje, om det gældende retlige grundlag udgør en tilstrækkelig regulering af politiets magtanvendelse.

Efter Politikommissionens opfattelse bør der fastsættes nærmere lovregler om politiets magtanvendelse. Kommissionen henviser i den forbindelse til, at allerede det forhold, at magtanvendelse efter omstændighederne kan indebære vidtgående indgreb i borgernes integritet, taler med betydelig vægt for, at de grundlæggende principper for politiets magtanvendelse reguleres direkte af lovgivningsmagten.

Endvidere indebærer politiets rolle som magtudøvende myndighed, at politiet ofte må gribe til magtanvendelse i konfliktsituationer, som kan være følelsesladede og tilspidsede, og som indebærer risiko for, at politiets magtanvendelse af de berørte borgere opfattes som utidig indblanding.

Det forekommer da også, at politiets magtanvendelse i konkrete sager bliver genstand for offentlig debat og kritik, ligesom statsadvokaterne ind i mellem modtager klager over politiets magtanvendelse i konkrete situationer.

De gældende lovregler må anses for svært tilgængelige for den enkelte borger, som søger at udfinde de

lovmæssige grænser for politiets magtanvendelse. Særlige regler må således antages at kunne medvirke til at skabe større klarhed om grænserne for politiets magtanvendelse og dermed øge borgernes mulighed for at vurdere, om grænserne i de konkrete situationer er overskredet.

Kommissionen bemærker endelig, at magtanvendelse indgår som et delelement i politiets virksomhed i forbindelse med at værne om de politiretlige beskyttelsesinteresser, og at det derfor vil være naturligt at medtage bestemmelser om politiets magtanvendelse i sammenhæng med den øvrige regulering af politiets virksomhed.

6.2.2. Politikommissionen har dernæst overvejet, om en lovregulering af politiets magtanvendelse bør indeholde detaljerede regler om politiets anvendelse af enkelte magtmidler, eller om der alene bør være en mere generel regulering af politiets magtanvendelse.

Kommissionen finder, at en regulering bør indeholde to led.

For det første bør der fastsættes generelle principper for politiets magtanvendelse, som omfatter al politiets magtanvendelse, herunder både magtanvendelse over for personer og magtanvendelse, der retter sig mod ting, f.eks. nedbrydning af en dør, skud mod et bildæk i den hensigt at bringe køretøjet til standsning mv.

For det andet bør der fastsættes supplerende og mere detaljerede regler for anvendelse af de mest indgribende magtmidler – det vil sige skydevåben, stav, hund og tåregas – over for personer.

Det vil efter kommissionens opfattelse ikke være ønskeligt at søge at foretage en detaljeret regulering af alle de situationer, hvor magtanvendelse vil kunne forekomme. Det vil således næppe være muligt at udarbejde en udtømmende opregning af disse situationer, og et forsøg herpå vil indebære den risiko, at politiet kan blive stillet over for situationer, der ikke er dækket af reguleringen, men hvor politiet utvivlsomt bør gribe ind. Meget detaljerede regler kan på den måde også indebære risiko for, at den enkelte polititjenestemand bliver i tvivl om, hvorvidt der kan gribes ind i en situation, hvor øjeblikkelig indskriden er nødvendig.

Spørgsmålet om, hvorvidt politiet i konkrete situationer bør gribe til magtanvendelse, beror på en vurdering af en række faktiske omstændigheder, herunder bl.a. de involverede personers fysik og sindstilstand. Efter kommissionens opfattelse bør regler om politiets magtanvendelse derfor ikke blive så detaljerede, at der ikke fremover leynes plads til politiets skøn.

En detaljeret regulering af alle de situationer, hvor magtanvendelse kan komme på tale, vil yderligere in-